

# การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

DEVELOPMENT OF A SUPERVISION MODEL BASED ON BLENDED LEARNING TO ENHANCE CLASSROOM RESEARCH ABILITY OF TEACHERS UNDER THE OFFICE OF NAKHON PHANOM PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 1

## นัยนา ฉายวงศ์

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต  
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
E-mail : watpolnkp1@gmail.com

## ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก  
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
E-mail : rci\_2555@windowslive.com

## ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม  
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี  
E-mail : bhumbhong@hotmail.com

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และ (2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศ (3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ และ (4) การประเมินผลรูปแบบการนิเทศ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ (2) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (3) แบบประเมินความสามารถ ด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน (4) แบบประเมินความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน (5) แบบประเมินความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน และ (6) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบที แบบสองกลุ่มสัมพันธ์กันและแบบกลุ่มเดียวเทียบกับเกณฑ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) ขั้นตอนการนิเทศ และ 5) การวัดผลประเมินผล (2) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า (2.1) ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลังนิเทศสูงกว่าก่อนนิเทศและสูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.2) ความสามารถในการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.3) ความสามารถในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.4) ความสามารถในการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ

ดีมาก และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2.5) ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

**คำสำคัญ :** การพัฒนารูปแบบ การนิเทศ การเรียนรู้แบบผสมผสาน ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน

## ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to develop of a supervision model based on blended learning to enhance classroom research ability of teachers under the Office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 1; and (2) to examine the results of implementing the developed supervision model. The research consisted of 4 stages: (1) investigate basic information, (2) develop a supervision model, (3) experiment in using the supervision model, and (4) evaluate the supervision model. A sample derived from purposive sampling consisted of 17 teachers under the Office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 1 in the first semester of academic year 2017. The instruments used in the study were: (1) a manual for using the supervision model, (2) a test of knowledge on classroom research, (3) a form for assessing ability in making a classroom research proposal, (4) a form for assessing ability in conducting classroom research, (5) a form for assessing ability in writing a classroom research report, and 6) a questionnaire on satisfaction with the use of supervision model. Statistical procedure for data analysis was the t-test (one sample in comparison with the set criteria and dependent samples). Research findings were as follows: (1) The developed supervision model consisted of 5 elements: principle, objectives, content, supervision process, and measurement and evaluation. (2) The results of implementing the supervision model were as follows: (2.1) Knowledge about classroom research after supervision was higher than that before supervision and higher than the criterion set at 70 percent at the .01 level of significance. (2.2) Ability in writing a classroom research proposal was at the high level and higher than the criterion set at 70 percent at the .01 level of significance. (2.3) Ability in conducting classroom research was at the high level and significantly higher than the criterion set at 70 percent at the .01 level of significance. (2.4) Ability in writing a classroom research report was at the high level and significantly higher than the criterion set at 70 percent at the .01 level of significance. (2.5) The teachers were satisfied with implementing the supervision model based on blended learning concept to enhance classroom research ability at the highest level.

**KEYWORDS :** Model development, Supervision, Blended learning, Classroom research ability

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวทันกับสภาพการณ์โลกและกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงอยู่ของชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556 ก) โดยมีครูเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงาม ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข คุณภาพของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556 ข) ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตรงตามเป้าหมาย ที่ต้องการหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้าง ควรมีการแก้ไขกิจกรรมการเรียนรู้ใดให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้บ้าง กระบวนการที่ว่าเป็นการนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ดังจะเห็นได้จากในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) กำหนดให้นำการวิจัยมาใช้เป็นกระบวนการควบคุมกำกับกระบวนการเรียนรู้และดำเนินงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในมาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556 ข) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการทำวิจัย ไว้พัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนการสอน

น้อยลง สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากครูส่วนใหญ่ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย และการพัฒนาครูเกี่ยวกับการทำวิจัยส่วนใหญ่ใช้การฝึกอบรมโดยมีการเชิญวิทยากรและใช้วิธีการบรรยายซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริง ครูส่วนใหญ่ต้องทั้งชั้นเรียนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้นและเมื่อกลับมาโรงเรียนก็ไม่สามารถนำความรู้ในการฝึกอบรมมาใช้ในการพัฒนางานได้ และได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาครูควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน ควรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาระบบติดตามและช่วยเหลือครูให้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ครูมีองค์ความรู้ และทักษะในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้ครูสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

การนิเทศศึกษานิเทศก์ว่ามีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มในการนิเทศในทศวรรษหน้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) พบว่า เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตจะมีบทบาทในการนิเทศการศึกษา เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูลเป็นเครือข่ายนานาชาติถูกนำมาใช้ในการเรียนรู้และมีงานวิจัยมากมายรองรับว่าเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ไม่แตกต่างจากการเรียนการสอนตามปกติ ซึ่งการนำเทคโนโลยีออนไลน์ (Online Learning Activities) เข้ามาผสมผสานกับการเรียนการสอนแบบปกติในห้องเรียนมีชื่อเรียกเฉพาะว่าการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ทำให้เกิดการเรียนที่ยืดหยุ่น ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านรูปแบบการเรียนรู้ รูปแบบการคิด ความสนใจและความสามารถของแต่ละคน ผู้เรียนสามารถศึกษาและฝึกปฏิบัติด้วยตนเองได้ทุกเวลาจากทุกสถานที่ตามความต้องการของตนเอง และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (ปณิดา วรณพิรุณ, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน

262 โรง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1, 2559) ผลการศึกษาปัญหาการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 (2558) พบว่า ครูมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้สถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กส่งผลให้การติดต่อสื่อสารระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับสถานศึกษาค่อนข้างลำบากเนื่องจากมีสถานศึกษาจำนวนมากและบางโรงเรียนตั้งอยู่ห่างไกลส่งผลให้การประสานงานโดยตรงต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองงบประมาณ ผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนยังไม่ครอบคลุมและหลากหลาย การนำผลงานวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องค่อนข้างน้อย

จากสภาพปัญหา ความสำคัญ แนวคิด ในการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัย ในฐานะเป็นศึกษานิเทศก์ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ ในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อวัตกรรมเพื่อนำไปพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความสนใจที่จะนำแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ซึ่งเป็นการผสมผสานแนวคิดการนิเทศแบบพบหน้า (Face to Face) ได้แก่ การประชุมปฏิบัติการ การเยี่ยมชั้นเรียนในสภาวะการทำงาน ปกติผสมผสานกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ผ่าน สื่อเทคโนโลยีซึ่งมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อให้ได้รูปแบบ การนิเทศที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานครูและเสริมสร้างความสามารถ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 1
2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นในประเด็นต่อไปนี้ 1) เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังนิเทศและหลังนิเทศกับเกณฑ์ที่กำหนด 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการจัดทำเค้าโครง

การวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถด้านจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนกับเกณฑ์ ที่กำหนด 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น

## สมมติฐานของการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลังนิเทศสูงกว่าก่อนนิเทศ และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
2. ความสามารถด้านการจัดทำเค้าโครง การวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
3. ความพึงพอใจที่ต่อรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากขึ้นไป

## วิธีดำเนินการวิจัย

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้ช่วยหรือครูอันดับ คศ.1 ที่ยังไม่จบปริญญาโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 172 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ช่วยหรือครูอันดับ คศ.1 ที่ยังไม่จบปริญญาโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 17 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จากครูที่สมัครใจพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน และมีความพร้อมเข้ารับการนิเทศตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

### ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้รูปแบบ การนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ (1) ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (2) ความสามารถในการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน (3) ความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน (4) ความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน และ (5) ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศ

ระยะเวลาในการวิจัย เดือน เมษายน 2560 ถึง เดือน มิถุนายน 2560

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ มีค่าความยากระหว่าง 0.20-0.80 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.33-0.79 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90

3. แบบประเมินความสามารถในการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (Rubric score) จำนวน 16 รายการๆ ละ 5 คะแนน ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. แบบประเมินความสามารถในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

5. แบบประเมินความสามารถในการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Rubric score) จำนวน 20 รายการๆ ละ 5 คะแนน ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

### ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

(1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎี หลักการ/แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การพัฒนารูปแบบ การนิเทศการศึกษา การเรียนรู้แบบผสมผสาน และการวิจัยในชั้นเรียน

(2) การพัฒนารูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ (2.1) การสร้างรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ หากคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ (2.2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วหากคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ และ

หากคุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนโดยหากค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น (3) การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศกับครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการนิเทศจำนวน 40 ชั่วโมง เป็นการนิเทศแบบพบหน้า (Face to Face) จำนวน 22 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 55 ของการนิเทศทั้งหมด และการนิเทศออนไลน์ (Online) จำนวน 18 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 45 ของการนิเทศทั้งหมด และ (4) การประเมินผลรูปแบบการนิเทศ โดยการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ประเมินความสามารถด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน ประเมินความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ประเมินความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน และความพึงพอใจที่มีต่อ การใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest-Post test Design) มีขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน (ก่อนนิเทศ)

2. นิเทศโดยใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน เวลา 40 ชั่วโมง ดังนี้

2.1 นิเทศแบบพบหน้า (Face to Face) โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการเยี่ยม ชั้นเรียน จำนวน 22 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 55 ของการนิเทศทั้งหมด

2.2 การนิเทศออนไลน์ (Online) โดยการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ จำนวน 18 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 45 ของการนิเทศทั้งหมด

3. ประเมินความสามารถดังนี้ (1) ความสามารถในการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้แบบประเมินความสามารถด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน (2) ความสามารถในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้แบบประเมินความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และ (3) ประเมินความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้แบบประเมิน ความสามารถในการจัด

ทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน

4. ทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (หลัง  
นิเทศ)

5. ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการ  
นิเทศที่สร้างขึ้น

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบ การนิเทศ  
ตามความความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยค่าเฉลี่ย และส่วน  
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยใน  
ชั้นเรียนก่อนนิเทศหลังนิเทศ โดยใช้สถิติ t-test for dependent  
samples และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.2 วิเคราะห์ความสามารถด้านการจัดทำ  
เค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการดำเนินการ  
การวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการจัดทำรายงาน  
ผลการวิจัยในชั้นเรียน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 70

2.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบ  
การนิเทศที่สร้างขึ้น

### ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอ 2 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** ผลการพัฒนารูปแบบตามแนวคิดการเรียนรู้  
แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้น  
เรียน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์  
(3) เนื้อหา (4) ขั้นตอนการนิเทศ และ (5) การวัดผลประเมิน  
ผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการของรูปแบบ มีดังนี้ (1) การนิเทศเพื่อ  
พัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการช่วยเหลือครูให้ประสบผล  
สำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน  
และการพัฒนาทักษะวิชาชีพให้สูงขึ้น (2) นิเทศเพื่อพัฒนาครู  
ด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยการผสมผสานแนวคิดการนิเทศ  
แบบพบหน้า (Face to Face) ร้อยละ 55 ของเนื้อหาทั้งหมด  
โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเยี่ยมชั้นเรียน และการนิเทศ  
ออนไลน์ผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ และการนิเทศ

ออนไลน์ (Online) ร้อยละ 45 ของเนื้อหาทั้งหมด (3) เป็นการ  
นิเทศที่ผสมผสานสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่  
การเรียนรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเรียนรู้ผ่าน  
การนิเทศออนไลน์ผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (4) ผสมผสาน  
การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงแล้วนำความรู้ไปดำเนินการวิจัย  
ในชั้นเรียน และ (5) มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงทั้ง  
ด้านความรู้และด้านทักษะและนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะ  
วิชาชีพ

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีดังนี้ (1) เพื่อเสริมสร้าง  
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (2) เพื่อพัฒนา  
ความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนในประเด็นต่อไปนี้  
(2.1) ด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน (2.2) ด้าน  
การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน (2.3) ด้านการจัดทำรายงานผล  
การวิจัยในชั้นเรียน

3. เนื้อหา ประกอบด้วย (1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการ  
วิจัยในชั้นเรียน (2) ความสามารถในการจัดทำเค้าโครงการ  
วิจัย (3) ความสามารถในการดำเนินการวิจัย และ (4) ความ  
สามารถในการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน

4. ขั้นตอนการนิเทศมี 3 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผน  
การนิเทศ (2) การปฏิบัติการนิเทศ และ (3) การประเมินและ  
รายงานผลการนิเทศ

5. การวัดประเมินผลของรูปแบบการนิเทศมีการ  
วัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ดำเนินการก่อนนิเทศ ระหว่าง  
นิเทศ และหลังการนิเทศ

**ตอนที่ 2** ผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีดังนี้

1. ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลังนิเทศ  
สูงกว่าก่อนนิเทศ และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญ  
ทางสถิติที่ระดับ .01

2. ครูมีความสามารถในการจัดทำเค้าโครงการวิจัย  
ในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ครูมีความสามารถในการดำเนินการวิจัยใน  
ชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมี  
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ครูมีความสามารถในการเขียนรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ครูที่มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

## อภิปรายผล

1. รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหา (4) กระบวนการนิเทศ และ (5) การวัดผลประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบเริ่มจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการนิเทศการศึกษา การเรียนรู้แบบผสมผสาน และแนวคิดการวิจัยในชั้นเรียน จากนั้นนำมากำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ แล้วนำองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศมาสร้างความสัมพันธ์ กำหนดรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ จัดทำรูปแบบการนิเทศฉบับร่าง เอกสารประกอบรูปแบบการนิเทศ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ทำการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้องเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนสำคัญในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของ Joyce and Weil (1986) และทิตนา แชมมณี (2557) ที่กล่าวถึงรูปแบบเป็นแผนการมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดหลักการ เป้าหมายและองค์ประกอบอื่นๆ ของรูปแบบการกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้การประเมินผลรูปแบบและการปรับปรุงรูปแบบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554) ที่นำเสนอการอบรมวิจัยในชั้นเรียนต้องอบรมให้ครูสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้จริง เข้าถึงปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนของครูให้ได้และทำให้ครูสามารถไปปฏิบัติได้ เน้นเรื่องการปฏิบัติในสถานการณ์จริงและการให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นรายบุคคลจะสามารถทำให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนได้และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะการพัฒนาครูของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(2553) ที่เสนอให้มีรูปแบบการพัฒนาครูควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนของครู ใช้สถานที่จริงเป็นพื้นที่ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองโดยการศึกษาเรียนรู้ ด้วยตนเอง จัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาด้วยตนเอง มีพี่เลี้ยงที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าไปเป็นที่ปรึกษาในโรงเรียนเพื่อช่วยชี้แนะและลดการดึงครูออกมาอบรมนอกโรงเรียน

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

2.1 ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลังนิเทศสูงกว่าก่อนนิเทศ และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก (1) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นใช้วิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การนิเทศแบบพบหน้า ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีกิจกรรมคือการบรรยาย การศึกษาเอกสารการนิเทศ กิจกรรมการลงมือปฏิบัติ การมอบหมายภารกิจให้ครูฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ในระหว่างนี้ได้มีการนิเทศทั้งแบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ผสมผสานกับการเยี่ยมชั้นเรียนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ (2) การผสมผสานสื่อการนิเทศที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อที่เป็นเอกสาร วิดีทัศน์ การเรียนการสอนบนเว็บไซต์ (3) ผสมผสานวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การอบรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงโดยผู้รับการนิเทศนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ครูมีความรู้หลังนิเทศสูงกว่าก่อนนิเทศและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับมนต์ชัย เทียนทอง (2549) ที่นำเสนอแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการบูรณาการระหว่างการเรียนรู้แบบพบหน้า ในชั้นเรียนโดยมีผู้สอนเป็นผู้นำกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้สภาพแวดล้อมชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกอร ทองศรี (2560) ได้วิจัยพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาครูเรื่องการพัฒนาแนวคิดการจัดการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยหลังนิเทศสูงกว่าก่อนนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของ สาวิตรี เถาว์โท (2558)

ได้วิจัยพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rovai and Jordon (2004) ที่ได้ศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้ ในชั้นเรียนปกติกับการเรียนแบบผสมผสานและการเรียนออนไลน์ พบว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานสามารถสร้างความรู้สึกรักและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากกว่ารูปแบบอื่นๆ

2.2 ครูมีความสามารถด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนเฉลี่ยในระดับดี ความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยความสามารถทุกด้านสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนิเทศที่ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยการผสมผสานรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย มีกิจกรรมการให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริง ทั้งด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน มีการประเมินเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน นิเทศเยี่ยมชั้นเรียน การพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งแบบพบหน้าและแบบออนไลน์ ส่งผลให้ผู้รับการนิเทศสามารถจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนได้ในระดับดีมาก ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ความสามารถทุกด้านสูงกว่า ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณมา รุ่งเรืองวิชกุล (2556) ที่วิจัยพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูนักวิจัยด้วยกระบวนการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สำหรับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ครูมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะครูนักวิจัยทุกด้านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีการผสมผสานวิธีการนิเทศและสื่อการนิเทศที่หลากหลาย มีกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มีกิจกรรม

ฝึกปฏิบัติการจัดทำเค้าโครงการวิจัยนั้นเรียน มีแผนการวิจัยที่ชัดเจน ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการนิเทศติดตามด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการเยี่ยมชั้นเรียน การนิเทศผ่านสื่อออนไลน์ และสามารถศึกษาเรียนรู้จากห้องเรียนวิจัยออนไลน์และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ได้ตลอดเวลา ส่งผลให้ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของไชยา อะการะวัง (2558) พบว่า ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อโมเดลการฝึกอบรมแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของสาวิตรี เถาว์โท (2558) ที่วิจัยพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ อรุณมา รุ่งเรืองวิชกุล (2556) ที่พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูนักวิจัยด้วยการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ในระดับมาก และผลการวิจัยของ Cottrell and Robinson (2003) ที่วิจัยพบว่าการเรียนรู้แบบ ผสมผสานส่งผลให้สามารถลดระยะเวลาในการเรียนภายในชั้นเรียนให้ลดลงและผู้เรียน มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเนื่องจากช่วยลดระยะเวลาในการเข้าชั้นเรียน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้นิเทศควรศึกษาคู่มือการใช้ให้เข้าใจเพื่อให้การดำเนินการนิเทศดำเนินการอย่างเป็นระบบและสามารถดำเนินการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ควรดำเนินการหลังเสร็จสิ้นกระบวนการเรียนการสอนหรือช่วงปิดภาคเรียน เพื่อให้ครูพบปัญหาการเรียนการสอนได้ชัดเจนขึ้น และทำให้ครูมีเวลาเต็มทีในการออกแบบวางแผนสร้างนวัตกรรมและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียน

1.3 การนิเทศเพื่อพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนสามารถดำเนินการได้ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2

## 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยโดยนำรูปแบบการนิเทศแบบผสมผสาน ไปใช้ในพัฒนาครูด้านอื่นๆ หรือเนื้อหาอื่นๆ อาทิ การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็ม (STEM) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการทักษะการอ่านตามแนวทาง PISA (Programme for International Student Assessment) เพื่อเป็นการยืนยันผลการนำรูปแบบการนิเทศนี้ไปใช้กับเนื้อหาการพัฒนาครูด้านอื่นๆ ได้

## เอกสารอ้างอิง

- กนกกร ทองศรี. 2560. “การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาครูผู้สอน เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4” **การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ประจำปี 2559 มหาวิทยาลัยปทุมธานี**. ปทุมธานี: โรงพิมพ์เทคโนโลยีปทุมธานี (พี-เทค).
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ไชยยา อะการะวัง. 2558. “การพัฒนาโมเดลการฝึกอบรมแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม**.
- ทิตนา แคมมณี. 2557. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ปณิดา วรรณพิรุณ. 2557. “การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็นหลักเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ Problem-based Blended Learning for Developing Critical Thinking Skills.” ใน **รวมบทความ เรื่องเทคโนโลยีและสื่อสาร**
- การศึกษา : นวัตกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนต์ชัย เทียนทอง. 2550. “Blended Learning : การเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค ICT (ตอนที่ 1).” **วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม**, 1 (พ.ค.-ค.ค. 2549); 55-62.
- สาวิตรี เถาว์โท. 2558. “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ.” **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. 2559. **สารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2559**. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- \_\_\_\_\_. 2558. **เอกสารสรุปการติดตาม และประเมินผลเพื่อการบริหารและการจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีงบประมาณ 2558**. นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2556 ก. **กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. 2555-2558) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล**. กรุงเทพฯ: פרק הוואנאกราฟפיק.
- \_\_\_\_\_. 2556 ข. **บทวิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: פרק הוואנאกราฟפיק.
- \_\_\_\_\_. 2553. **ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา.
- \_\_\_\_\_. 2554. **รายงานการสังเคราะห์ ผลการวิจัยในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: פרק הוואנאกราฟפיק.

อรอุมา รุ่งเรืองวิชกุล. 2556. “การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูนักวิจัย ด้วยการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สำหรับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.” ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Cottrell, D. M., and Robinson, R. A. 2003. “Blended learning in an accounting course.” **The Quarterly Review of Distance Education** 4, 3: 261-269.

Joyce, B., and Weil, M. 1986. **Model of Teaching**. London: Prentice Hall.

Rovai, A. P., and Jordan, H. M. 2004. “Blended Learning and Sense of Community: A Comparative Analysis with Traditional and Fully Online Graduate Courses.” **The International Review of Research in Open and Distributed Learning**, 5, 2 Retrieved August 26, 2017, from <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/192/274>



#### นัยนา ฉายวงศ์

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ปัจจุบันกำลังศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทำงานเป็นศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครพจนม เขต 1



#### ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กัจจัตถ์

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร และระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร



#### ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนอุดมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี